

Forbundsformand Jørgen Juul Rasmussens mundtlige beretning den 8. november 2022

OBS: Det talte ord gælder

Del 1: Om at være politisk

Ja, nu skal vi for alvor i gang med kongressen.

Og det sker
som altid
på en kongres
med formandens beretning.

Vi vælger jo ny formand på fredag,
så det her
bliver min sidste beretning
til jer.

Jeg kommer ikke til at tale
om alt det,
der faktisk er sket i Dansk EI-Forbund
de seneste fire år.

Der er den skriftlige beretning
jo meget mere omfattende.

Her fra talerstolen
vil jeg koncentrere mig om nogle få ting:

- om udviklingen af vores faglige fællesskab
- om den grønne omstilling
- og om det internationale

Men allerførst vil jeg sige noget om politik.

Det er en uge siden,
vi havde valg til folketinget.

Det blev et snævert rødt flertal.

Og det var nok meget godt...
for danske lønmodtagere.

Valgkampen viste jo,
at var flertallet skiftet,
så havde vi fået partier til magten,
som ville beskære dagpengene ved arbejdsløshed,
fjerne Arne-pensionen
og indskrænke fradraget
på vores kontingenter,
uden at indskrænke arbejdsgivernes fradrag.

Sandt nok,
det er ikke alle borgerlige partier,
der vil gøre alt dårligere for danske lønmodtagere.

Men ser man på den samlede sum
af de forslag,
de kom med i valgkampen,
ja, så ser det sgu ikke godt ud.

Så det er godt,
at vælgerne sagde nej tak til den spiseseddel.

Og her fra Dansk El-Forbund siger vi også
nej tak.

Nu er der så gang i forhandlingerne
om en ny regering.
Og Mette Frederiksen har sagt,
at hun ønsker en bred regering
ind over midten.

Og Lars Løkke med hans Moderaterne
fik jo også et godt valg,
med nogenlunde samme budskab.

Forhandlingerne er i gang..

Så faren er der måske stadig.

For at retfærdige forbedringer
pludselig bliver til uretfærdige forværringer.

Det har vi oplevet før
med efterlønnen.
med udenlandsk arbejdskraft.
og med dagpengene.

Så, kære Mette Frederiksen,
hold nu fast.

Der er rigtig mange danskere,
der har stor sympati for et stabilt
samarbejde.
Bredt og på tværs.

Men, Mette,
nu skal du ikke falde for fristelsen.

For det skal ikke blive på bekostning af danske lønmodtagere.

Ja, vi sætter pris på stabilitet,
men ikke hvis det skal betales med
dårligere økonomi for arbejdsløse og deres familier.

Ikke hvis det skal betales med
et Arbejdstilsyn, der igen barberes ned til sokkeholderne.

Og heller ikke hvis det skal betales af dem,
der er nedslidte og har brugt hele livet på arbejdsmarkedet.

Så Mette,
vi siger helt klart her fra Aarhus:
Stå fast.

I 2014 besluttede vi,
i Dansk El-Forbund,
at vi ikke støtter politiske partier, med vores kontingent kroner
og vi støtter heller ikke politiske kandidater med penge.

Men politik betyder stadig meget for os.
For vores arbejdsliv.

Vi forhandler om rigtig meget,
når vi forhandler om overenskomsterne.

Men det er trods alt ikke alt,
vi kan have indflydelse på
gennem overenskomsterne.

Arbejdsmarkedspensionerne hænger jo
sammen med pensionsalderen
og statens pensionssystem.

Arbejdsmiljøet hænger også sammen Arbejdstilsynets indsats og arbejdsmiljølovgivningen.
Og den indsats afhænger af,
hvor mange penge staten bruger på Arbejdstilsynet.

Vi gør selv en stærk indsats mod social dumping,
men resultaterne afhænger også
af Politiet, Arbejdstilsynet og Told og Skat.

Og jeg kunne blive ved.

Så bare et enkelt eksempel mere.

Godt nok har vi vores egen a-kasse,
Din Faglige A-kasse,
men størrelsen af dagpengene
ved ledighed,
ja, det bestemmes
på Christiansborg.

Så,
uanset hvordan vi vender og drejer det,
så er fagbevægelsen også nødt til at arbejde politisk.

Arbejdsgiverorganisationer som TEKNIQ
og Dansk Industri
og Dansk Erhverv
og Dansk Arbejdsgiverforening
de investerer store summer i at arbejde politisk.

Og kære venner,
det gør de ikke for sjov.

Vi kender alle
arbejdsgivernes nærighed,
så når de bruger penge på politisk indflydelse,
så er det fordi,
det betaler sig for dem.

Og derfor
skal vi også være politiske.

Ikke partipolitiske,
men politiske.

Vi skal stå ved det,
vi mener er den rigtige retning for Danmark.

Og vi skal arbejde for det.

Også på Christiansborg.

Og vi skal blive bedre til det.

Sammen med andre fagforeninger.

Sammen med FH.

Men vi skal vi også gøre vores egen indsats bedre.

Og det,
vi især skal blive bedre til,

det er at gøre politikerne
på Christiansborg
klogere på,
hvordan deres beslutninger
påvirker vores liv og arbejdsliv.
Og det gælder alle politikerne
både i blå og rød stue.
Ja, nu skal man måske også til at tale om grøn stue.

Nå,
for det første kan vi jo se,
at det stadig er sådan,
alt for mange politikere har levet et andet liv
end det,
vi kender
som lønmodtagere
og som håndværkere.

Det gælder både de røde, de blå og de grønne politikere.

Men der er altså brug for,
at vi gør en særlig indsats overfor de blå.

Og lad mig nævne hvorfor.

Og jeg vil komme med to eksempler.

En venstremand og en konservativ.

De har begge to været ministre.

Og kan jo gå hen og blive det igen.

Så hør her,
hvad vi er nødt til at gøre noget ved.

Først Søren Pape Poulsen.

I august 2021 holdt han en tale
på generalforsamlingen
for Kristelig Arbejdsgiverforening.

Her sagde han,
at Kristelig Arbejdsgiverforening er,
og nu citerer jeg:
"Et godt og sundt
alternativ
til den konfliktsøgende
og til tider taktløse venstreorienterede fagbevægelse."

Hallo.
Konfliktsøgende og taktløs.

Tak for kaffe.

Og endnu værre.

Kristelig Arbejdsgiverforening

er jo

ja, en arbejdsgiverforening.

Det kan jo for fan ikke være et alternativ
til en fagforening.

Men hvis det er sådan en ledende politiker

forstår den danske model,

ja, så har han jo ikke forstået

noget som helst.

Søren Pape, ved du hvad,

tag dig sammen.

Du er faktisk leder af de konservative folkeparti – som historisk har lavet aftaler med arbejds-
markeds parter – altså også fagbevægelsen – men det forstår du åbenbart ikke.!

Og så eksempel nummer to.

Troels Lund Poulsen. Venstre

Han var beskæftigelsesminister

i to et halvt år.

Og da han var færdig som minister,

så sagde han,

at hans kærlighed til den danske model
var blevet stærkere.

Det tog ham altså

to et halvt år

at lære det her

helt centrale for danske lønmodtagere

og nu citerer jeg:

”Jeg har tidligere undervurderet,

hvor vigtigt det er for det danske samfund,

at man kan aftale sig frem til

ansvarlige overenskomster

og skabe løsninger i fællesskab.”

Citat slut.

På den ene side er det jo godt,

at han har lært det,

men hallo,

det da er ikke godt nok,

at bruge

to et halvt år

på ministerposten

som kursus i den danske model.

Den forståelse skulle jo gerne være der,
når ministeren tiltræder,
og ikke først efter to et halvt år.

Venner, det er dybt bekymrende det her.

Det skal vi have lavet om på.

kære kongres,
de her to eksempler,
med Søren Pape,
Troels Lund
det er to eksempler på,
hvorfor vi er nødt til at være politiske.

Ikke partipolitiske. Men politiske.

Ellers kan det hurtigt gå galt.

Så vi må sgu blive bedre
til at gøre politikerne klogere på
de faktiske forhold
på det praktiske arbejdsmarked.

Og for det andet,
bare lige for at slå det fast,
en gang til,
Kære Mette Frederiksen:
Vi støtter dig som statsminister
men:
stå nu fast. Stå nu fast på lønmodtagernes dagsorden.

Del 2: Retten til tidlig pension

Nu vil jeg sige noget om retten tidlig pension.

Det er en af de store sejrer
vi har nået i denne kongresperiode.
Netop fordi vi også har arbejdet politisk.

Retten til tidlig pension er en sejr,
fordi den gør pensionsalderen
lidt mere rimelig.

Lidt mere rimelig
når man har haft et langt arbejdsliv
og måske er slidt ned, men ikke nødvendigvis.

Det er en sejr

fordi
for første gang i mange år
så handler pensionen forandring
ikke kun om nedskæring
og forværring.

Nu handler det også
om en lille smule mere retfærdighed.

Og det er på tide,
at nedslidning og tilbagetrækning kom på dagsordenen.

88% af Dansk El-Forbunds medlemmer
er bekymrede for at de bliver nedslidte
inden pensionsalderen.

Rigtig mange spiser smertestillende medicin
for at gå på arbejde.

Panodilæsken er desværre blevet en del af værktøjskassen.

Og derfor var der brug for retten til tidlig pension.

Den blev jo kaldt Arne-pensionen.

Men det er jo ikke bare pension til Arne.

Det er en ret.

Og netop dét,
det er den vigtige pointe.

At man skal ikke til lægen.

At man skal ikke igennem et utal af undersøgelser.

som man skal det med seniorpensionen.

I bund og grund,
så er tidlig pension
muligheden for at gå på folkepension
et par år tidligere.

Men det har krævet en kamp
og et stærkt fællesskab
at nå det resultat.

Og I kan sikkert huske det.

Den gang man skar efterlønnen ned til sokkeholderne,
Den gang bragte medierne historier om friske golfspillende tandlæger
på efterløn.

Det har været en hån
at høre den slags urimelige påstande
hver gang pensionsalderen er blevet sat mere og mere op.
Og mens efterlønnen er blevet mindre og mindre værd.

Og minsandten,
om ikke vi skulle høre
de samme historier igen,
da retten til tidlig pension kom på den politiske dagsorden.

Ja, måske kan I huske,
den gang Lars Løkke Rasmussen i valgkampen i 2019
stod på direkte TV
og kaldte ideerne om en tidlig pension for:
det største bluffnummer i dansk politik.

Men det lykkedes jo.

Og I ved det jo godt.
Jeg vil alligevel lige bruge lidt tid på
at fortælle om
hvad det betyder for folk på det el-tekniske område.

For det her handler om mennesker
og om deres arbejdsliv
på godt og ondt.

Lige før citerede jeg to borgerlige politikere.
Så er det også passende at citere to medlemmer.

To gange har vi nemlig
haft medlemmer til en kop kaffe
hos beskæftigelsesministeren
Peter Hummelgaard.

Den ene var Benny Jørgensen.
Benny fik ret til tidlig pension
Efter 52 års arbejdsliv.
Benny kom i lære på B&W nogenlunde samtidig med mig.
Den gang i 70'erne.
Altså 1970'erne.

For fire – fem år siden
der begyndte Bennys knæ at give op.
Som han sagde i en video,
da han blev interviewet til vores Facebook:
"Her inden for de sidste 4-5 år
har jeg fået skiftet begge knæ,
og det er jo nok et stort problem for mange elektrikere
med ødelagte knæ."

Og det har Benny jo ret i.

Mange elektrikere ligger meget på knæ.
I forvredne stillinger.

Og andre gange arbejder de med armene over hovedet.

Alt sammen i alt for lang tid,
hvis man skal undgå nedslidning.

Men man gør det alligevel,
fordi der er brug for det på arbejdspladsen.

Og sådan er vi jo.

Men resultatet er
slidte knæ,
dårlig ryg
og slidte skuldre.

Arbejdet slider måske nok mindre i dag,
end det gjorde for 50 år siden
eller for 100 år siden.

Men det ændrer ikke på, at det slider.

Og det slider stadig for meget.

Det har Steen Larsen også fortalt Peter Hummelgaard om.

Steen er 66 år
og det andet medlem,
der har drukket kaffe med beskæftigelsesministeren.

Og nu citerer jeg Steen:
"Min arm den kan stort ikke mere.

Jeg kan godt bruge den almindeligt,
men hvis jeg begynder at lave noget fysisk med den,
så stivner den simpelthen.

Og min ryg.

Hvis jeg får bukket den lidt forkert,
så ligger jeg nede på gulvet.
Og der går flere dage,
inden det er overstået".

Ja, det er sådan,
Steen har det
efter at have arbejdet som spjældeelektriker i de første 12 år
Og derefter 33 år i et hvidevarefirma.

45 år på arbejdsmarked. Det har slidt.

Men det er jo historier som Bennys
og Steens
der gør det til den store sejr
at vi har fået retten til tidlig pension.

Den sejr kom i hus med mange gode folks indsats.
Mange fagforbund tog del i kampen.
Og jeg vil tillade mig at nævne
det samarbejde vi fik skabt
i det
vi kalder Alliancen for en værdig tilbagetrækning.

Alliancen består af
Blik og Rørarbejderforbundet
Malerforbundet
Og Fødevarerforbundet NNF.
Og så os i Dansk El-Forbund.

Sammen lavede vi meningsmålinger.
Vi annoncerede i aviser.
Vi stod sammen foran beskæftigelsesministeriet
da de forskellige partier mødte op for at forhandle om tidlig pension.

Det var nogle spændende dage
Da Alliancen stod dér.
Politikerne fra de forskellige partier
ville rigtig gerne tale med os.
og der blev
ikke mindst
lyttet på os.

Jeg tror faktisk,
det gjorde en forskel,
at vi gav dem en hilsen med ind til forhandlingsbordet.

Og det jeg gerne takke formændene for de tre forbund for.

De sidder her i salen,
nede bagved.

Tak Ole, Tonny og Henrik

tak!

Jeg er meget glad for det samarbejde
vi har fundet sammen om.

Og jeg håber
det vil fortsætte, som det f.eks. gjorde til vores fælles pensionsalder konference på Christi-
ansborg

MEN Det er ikke et alternativ til FH.

Men det er en vigtig alliance
for os:
håndværkere
og fødevarearbejdere.

På mange måder har vi jo fælles interesser.
og dem skal vi naturligvis slås for
sammen.

Og så er der et par medlemmer mere,
Jeg også gerne takke for indsatsen.

Johnny Tindø og Carsten Petersen fra Københavnsafdelingen.

Johnny stillede op,
også til de fotos vi brugte i vores annoncer.

Og Carsten tog en tur i DR Debatten,
I ved den der med Clement Kjærsgaard,
og dér viftede Carsten med sin egen Panodil pakke,
foran alle de professionelle debattører i tv-studiet.

Nå, i sidste ende
så viste det sig,
at bluffnummeret,
ja, det var Lars Løkkes eget bluffnummer,
da han påstod,
at man ikke kunne få en lille smule retfærdighed ind i pensionssystemet.

Men det kunne vi.

Så tak for jeres indsats
alle sammen.
Det kommer til at gøre en stor forskel
i mange menneskers liv.

Men er vi så færdige med at kæmpe for mere retfærdighed,
når det gælder nedslidning og tilbagetrækning?

Nej,
der skal flere ting til.

Retten til tidlig pension kan blive endnu bedre.

Og så skal vi have gjort noget mere ved nedslidningen,
altså arbejdsmiljøet.

Retten til tidlig pension vil blive endnu mere retfærdig,
hvis der sker tre ting.

For det første skal alderen for at kunne opnå retten til tidlig pension fastholdes til det, den er i dag.

At man også i fremtiden kan få ret til tidlig pension hvis man er 64 år og har haft et langt arbejdsliv.

Så selv om den generelle pensionsalder må stige. Hvad vi ikke ønsker men Retten til tidlig pensions skal forblive dér ved de 64 år.

For det andet skal vi have justeret af grænsen for, hvornår man bliver fratrukket en del af beløbet i tidlig pension.

Nu sker det, hvis man har en pensionsformue på 2 millioner kroner eller derover.

Naturligvis skal der være en grænse et sted.

Tidlig pension skal være til almindelige lønmodtagere.

Men vores arbejdsmarkedspensioner udvikler sig trods alt.

Og inflationen er jo også begyndt at spille en rolle igen.

Så naturligvis skal grænsen på de 2 millioner forøges efterhånden som de gennemsnitlige pensionsformuer vokser.

Og som det sidste, så skal der sættes meget mere markant ind mod nedslidningen.

Det hænger på mange måder sammen med arbejdsmiljøet.

Og nu vil jeg sige noget generelt om arbejdsmiljøet.

Og jeg har faktisk lyst til at sige det lige ud:

Hvorfor i al verden skal vi her i 2022 diskutere asbest, stress, dårlig ledelse, arbejdsulykker, el-ulykker.

Naturligvis kommer man ikke igennem livet uden skrammer,
men nu er det fanme på tide,
at der kommer styr på arbejdsmiljøet.

Ansvar er altså arbejdsgivernes gennem deres ledelsesret og politikkerne gennem deres lovgivning

Kom i gang politikere og arbejdsgivere.

Kom nu i gang. Nu!

...

Vores egen undersøgelse af el-ulykker
er et vigtigt eksempel på,
at der altså skal ske noget med arbejdsmiljøet.

Vi har gennemført verdens største
undersøgelse af el-ulykker.

Omkring 7.000 medlemmer deltog i den indledende fase.

Og omkring 5.000 medlemmer fortsatte
med at svare på sms'er.

Og tak til alle de mange medlemmer,
der har bidraget med at give deres viden videre.

Tak skal I have.

Det har givet forskerne på Arbejdsmedicinsk i Herning
et rigtig godt udgangspunkt for deres forskning.

Samtidig har de gennemført en såkaldt registerundersøgelse.

Med analyse af mere end 14.000 tilfælde.

Hvor folk er kommet til lægen eller på sygehuset
på grund af el-ulykker.

Resultaterne er langsomt ved at vise sig.

Og nu ved vi,
at de som har haft en el-ulykke,
ja, de kontakter læger oftere,
end de fleste andre.
Også selv om det er flere år siden,
skaden skete.

Og ulykkerne går ud over deres tilknytning
til arbejdsmarkedet.

Så selv om vi har sagt det i mange år,
så kan der være grund til at sige det
igen
og igen:
Alle stød kan være farlige.
Du ved det ikke,
det første stød
kan blive det sidste.

Vi skal ikke arbejde med spænding på.

Og der brug for et særligt fokus på lærlingene.

Vi ved,
at lærlingene er over repræsenteret,
når det gælder arbejde med spænding på,
og når det gælder antal stød

Her ærligt,
det kan vi gøre bedre.

Og det her et eksempel på,
at vi ikke bare kan lade stå til,
når det gælder arbejdsmiljøet.

Det rammer alt for mange mennesker,
alt for alvorligt.

Så, nu skal der altså ske noget med arbejdsmiljøet.

Jeg gentager lige igen;
Kære arbejdsgivere,
I er nødt til at tage det alvorligt.

Nu!

Og jeg må sige det helt klart,
det handler både om det fysiske
og det psykiske
arbejds miljø.

Som de fleste af jer allerede ved,
så startede jeg som lærling på det gamle skibsværft i København.
B og W.

Den gang.
der var det sikkerhed og sikkerhedsrepræsentant
altså noget med hjelm, sko og briller.
Altså man gik med det.

Vi snakkede om sikkerhed, ikke så meget om arbejdsmiljø – og slet ikke om det psykiske arbejdsmiljø

den gang var vi lidt mere rummelige på arbejdspladserne men det psykiske – det talte vi ikke rigtigt om

Vi er jo elektrikere, for fa'n.

Men derfor kan det jo godt ramle, det hele.

Og jeg må sige til jer, vi havde et super godt topmøde for tillidsvalgte sidste år, mange af jer var med, og dét her topmøde var en øjenåbner for mig.

Tempoet er skruet helt vildt op. På arbejdspladserne og i hele samfundet. Og det har konsekvenser. Både på det fysiske, men også det psykiske arbejdsmiljø.

Hvis ikke vi i Dansk El-Forbund tager mere fat på elektrikernes arbejdsmiljø, hvem fan gør det så?

Det viser med al tydelighed forskellen på en rigtig fagforening og de ukristelige gule forretninger.

Lad os nu komme i gang på hver eneste arbejdsplads. Lad os nu få taget de livtag med arbejdsmiljøet. Lad os nu sætte det gode arbejdsliv på dagsordenen, for alvor.

Vi er de eneste, som kan få flyttet arbejdsgiverne.

Og skal vi sikre den rigtige balance mellem arbejde og fritid. Og dét skal vi gøre som fællesskab. For på trods af det gode samarbejde med arbejdsgiverne, så er der ingen tvivl om, hvem der vil bestemme over vores arbejdstid,

Så der skal et stærkt fællesskab med til at sikre en balance.

Og nej: ingen skal presses til noget, de ikke vil.

Det handler om at skabe rettigheder,

lønmodtagerne kan bruge.

Men de fleste fremskridt
kommer jo
et skridt ad gangen.

Kan I huske konflikten i '98 – 1998
Medlemmerne havde krav om flere feriedage – og så fik de fri juleaften med løn.
Det var godt – men ikke godt nok – så der blev stemt nej – og stor konflikt der endte med re-
geringsindgreb og børnefamilie fridage.

Ved næste OK forhandling tog vi det vigtige skridt at ændre det til den 6. ferie uge.

Det har givet lidt mere luft.

Siden har vi skabt mange andre gode resultater ved forhandlinger – uden konflikt.

Det startede med et ønske
om Flere fridage
en bedre sammenhæng
mellem arbejde og familieliv.

Og jeg er overbevist om,
at fagbevægelsen skal videre
ad den vej
de kommende år.

Der er brug for endnu mere luft.

Jeg ved ikke,
hvad der bliver de konkrete løsninger,
men jeg ved,
at det gode arbejdsliv
bedre balance i livet,
dét skal vi finde nogle flere løsninger på.

Del 3: Udviklingen af vores faglige fællesskab

Det var den mere politiske del af beretningen.

Nu vil jeg så vende mig til
udviklingen af vores eget faglige fællesskab.

Da vi startede i formiddags,
der så vi en film med flere medlemmer.

De fortalte,
hvad Dansk El-Forbund betyder for dem.

Marcus fortalte,

at for ham,
er Dansk El-Forbund "guld værd".

Fordi,
som han sagde,
det handler om
at kunne være fælles om at have noget faglighed
og det
at kunne dele nogle erfaringer
både med unge og ældre medlemmer.

En anden var Nick.
Han sagde:
at det at være medlem af Dansk El-Forbund
er en mulighed for efteruddannelse
og for at få svar på faglige spørgsmål,
hvis jeg har behov for det.

Og at det er muligheden for et bredt netværk.

Det sagde de to.

Det er nogle af de mere end 26.000 medlemmer,
vi samler i Dansk El-Forbund.

Og det er dem,
I er tillidsvalgte for.

For vi,
der er samlet
til den her kongres,
er kollegernes repræsentanter.

Vi er de tillidsvalgte.

Det er os,
der skal passe på guldets sammen med Marcus.

Det er os,
der skal passe på netværket sammen med Nick.

Hver og en af jer,
her i salen,
I sikrer fællesskabet.
I tager det på jer.
Hver eneste dag på arbejdspladserne.

Det er jer, kollegerne går til.
Det er jer, der går ind til mester eller HR'en.
Det er jer, der står på mål for resultaterne.
Ikke for jeres egen skyld,
men for fællesskabet.

Og så er det jo
lige meget, om I har 5, 50 eller 500 kolleger.

Hver gang I går ind til mester,
så er der gang i den danske model.
Det er jer,
der er motoren i den berømte danske model.
Det er faktisk ikke så lidt.

Så tak for det på vegne af kollegerne.
Ja, på vegne af hele det danske samfund.
Tak.

Men selv om jeg står her på talerstolen,
og siger:
at du er motoren i den danske model.

Så ved jeg jo godt,
at nogle gange
så kan man godt føle sig som Palle Alene i Verden,
Og når lorten kommer på bordet,
så skal der bare findes en løsning.

Men så er det, der er brug for netværket.
Fagforeningen.

Men det er også her
at man oplever glæden
ved at op nå et resultat.

Et resultat man kan komme igennem med.

Så er det ikke kun surt, og svært
det er faktisk også ret fedt.

Og netværket,
det ligger ikke mindst i vores afdelinger.

Afdelingerne har forskellige størrelser,
når det gælder antallet af medlemmer.

Afdelingernes geografiske udstrækning er meget forskellig.

Men I gør fanme en stor indsats.

Og afdelingerne,
det er jo både
jer på afdelingskontorerne,
valgte som ansatte,
og det er jer,
der møder ind i afdelingen

til udvalgmøder,
bestyrelsesmøder,
temamøder,
og generalforsamlinger.

Ja, alt det andet, som foregår hver eneste dag.
På arbejdspladserne.
I industrien.
I installationsbranchen.
I det offentlige.
I forsyningen.
På fiberområdet.
Ja, og på tværs med udenlandske kolleger.

Senest med Midtjyllands store indsats
med at sikre ordentlige arbejdsforhold
og organisering
af en gruppe tyrkiske elektrikere.
Det er alt det,
der er den danske model
fra mødebordene i afdelingerne,
kaffepauserne i skurvognen,
snakken med kollegerne,
forhandlingerne med arbejdsgiverne.

Det er alt det,
som er den danske model.

Og det er derfor,
vi skal passe på modellen.

Og det er derfor,
vi skal passe på fællesskabet.

...

Nogle af jer kan måske huske at jeg for 12 år siden,
altså for tre kongresser siden
talte om kaffemøder og rundkørsler.

Den gang,
fordi vi diskuterede,
om vi skulle udvide vores fællesskab
gennem sammenlægning
med andre forbund.

Dét valgte vi fra.
Vi valgte at fortsætte som selvstændigt forbund.

Og jeg mener,
at vi kan se,
i dag,
at det var den helt rigtige beslutning.

Men det er jo også det,
vi har kongressen til.

For at diskutere de udfordringer, vi står overfor.

Prøve argumenterne af.

Og så træffe fælles beslutninger.

Da jeg forberedte denne,
min sidste beretning som forbundsformand,
Så tænkte jeg tilbage
på min første kongres i Dansk El-Forbund.

Det var i 1978.
For 44 år siden.

Jeg var lærlingerepræsentant
og dermed gæstetaler.

Nervøs og spændt.

Talen handlede om
at lærlingene skulle gøres til fulgyldige medlemmer
af forbundet.

Jeg troede det lå lige til højrebenet.
Svendene – forbundet sagde ja – men lærlingene i ELL de sagde NEJ til forslaget.

Og så måtte vi jo i gang igen.
Og det lykkedes så
På kongressen i 1982.

Og siden da har lærlingene være fulgyldige medlemmer.

Og de er godt repræsenterede
her på kongressen i dag.

Ja, rigtigt godt, endda.

Godt for Dansk El-Forbund og for fremtiden.

...

Men det er også en historie
om demokratiet.
Det kan være bøvlet.
Men vi kom videre,
og fandt en god løsning.

Selv her,

44 år efter,
kan jeg stå her med lidt sved i håndfladerne.

Sådan skal det altid være,
når man går på talerstolen.

Ellers er der sgu noget galt.
For det her
det er demokratirummet.

Det er her,
du kan komme med dit bud på,
hvordan tingene skal være i fremtiden.

Og så vil man altid være lidt nervøs for,
hvordan det nu bliver modtaget.

I 2002 blev jeg valgt som næstformand.
Uden at jeg var på talerstolen.

Jeg var kun gæst til dén kongres.

Og bagefter var der nogle,
der sagde til mig:
det var vist meget godt,
du ikke havde taleret,
når du nu skulle vælges.

Nå, ser jeg ud over salen,
i dag
så er der mange nye ansigter,
som er kommet til
siden den gang i 2002.

Nye er kommet til i organisationen.
Det er jo en af styrkerne ved demokratiet.

Det lever.

Det udvikler sig.

Nye kommer til.

Og pludselig så får man oplevelsen af,
at der bliver lyttet til det,
man siger,
og man får indflydelse.

Den gang jeg gik rundt som rundt
som lærling
på skibsværftet B&W,

så tænkte jeg jo ikke på,
at jeg en dag skulle sidde i bestyrelser,
der forvalter ca. 300 milliarder kroner pensionspenge
for tusindvis af lønmodtagere.

Det er jo noget af det demokrati kan.
At en almindelig elektriker fra Herlev
kan blive kollegernes repræsentant,
også i sådan nogle sammenhænge.

Og samarbejdet med arbejdsgiverne,
det har også udviklet sig med årene.

Naturligvis har vi mest at gøre med TEKNIQ.
På installationsområdet.
Fordi der er der,
vi har flest medlemmer.

Også dét samarbejde har ændret karakter.

Nu sidder vi selvfølgelig på hver sin side af bordet,
når der er forhandlinger om overenskomsterne.

Sådan har det altid været,
og sådan vil det altid være.

Det kræver et stærkt fællesskab at få dem til at åbne pungen.

Men jeg er stolt af,
at vi,
i mange år,
har taget et fælles ansvar for overenskomsterne.

Og dermed også et fælles ansvar
for branchens udvikling.
Med det formål at skabe arbejde og jobs.

Sammen har vi lavet undersøgelser om fagets udvikling,
Ikke mindst om den teknologiske udvikling,
Og i de seneste år om den grønne omstilling,
og hvad det betyder for os i branchen.

Den nye elektrikeruddannelse er det bedste eksempel på,
hvad vi kan nå sammen.

Det er blevet en tidssvarende uddannelse.

Antallet af lærlinge er fordoblet.

Og praktikpladserne i installationsbranchen er fulgt med.

Derfor vil jeg gerne takke arbejdsgiverne

for samarbejdet gennem årene.

Når jeg nu takker arbejdsgiverne, er det ikke fordi jeg er blevet mindre rød på mine gamle dage.

Men fordi vi opnår resultater sammen gennem forhandlinger og møder.

Ingen tvivl der er forskel på os og arbejdsgiverne.

Jeg kom til at tænke på overenskomstforhandlingerne i 2020.

Jeg kom frisk ind i forhandlingslokalet.

Så for at sætte den gode stemning
fra start
så fortæller jeg en anekdote fra den gang,
hvor jeg var med,
som lærlingeformand,
til forhandlingen om overenskomsten, i 1978
med dét der den gang hed ELFO,
men som i dag hedder TEKNIQ.

Den gang mødte vi op
fra Dansk El-Forbund
med en tyk kuvert,
fyldt med rimelige krav.

Mens ELFO,
de havde kun ét eneste krav:
Uændret overenskomst.

Og så var det,
at Niels Jørgen, direktøren i Teknik dengang
for tre år siden,
tænker sig rigtig længe om, så ser han op og siger
uændret overenskomst,
nej, det er for godt et tilbud til jer i dag 😊

Det håber jeg sagde han i en spøg.
Og vi fandt da også et godt resultat i 2020.

Men forskel,
det vil der trods alt altid være mellem os og arbejdsgiverne.

Vores udgangspunkt må være,
at vi bevæger tingene fremad sammen,
og ikke i den forkerte retning.

Samarbejdet har,
indtil nu,
givet os mere indflydelse på vores vilkår.

Og indtil andet er bevist,
så tror jeg faktisk,
at arbejdsgiverne også kan se fidusen.

...

Nå, det var en del ord om,
hvad vi har nået,
sådan set i 44 års perspektiv.

Men nu er det jo fremtiden
der er mest interessant.
Tillad mig derfor nogle betragtninger om den fremtid,
som vi har i vores faglige fællesskab.

Om de udfordringer,
vi ikke kan ignorere.
men tværtimod skal tage livtag med.

Her i november 2022,
der mødes vi mødes i en tid,
hvor vi er under pres som mennesker.

Og pludselig lever vi i en meget usikker verden.
Bare tænk fire år tilbage.

Der kendte vi måske nok til klimakrisen.
Og den grønne omstilling var noget,
som kunne vente til en gang ude i fremtiden.
Der er godt nok kommet turbo på den del.

Og nu står vi også med en forfærdelig inflation,
en pandemi – corona,
som måske,
måske ikke
er overstået,
krig i Europa.

Og det er jo det, vi diskuterer derhjemme ved spisebordene.
Usikkerheden.
Energipriserne.
Familiens budget.
Hænger det sammen?
Er det retfærdigt, det der foregår?

Vi har mere end 100 år på bagen
som fagforening
og som fællesskab.

Men der er ikke mindre brug for fællesskabet
og netværket i dag.

Tværtimod.

Netop nu
er det tidspunkt,
hvor vi skal passe på fællesskabet.
Og bruge det.

For med kriser,
venner,
der er der altid risikoen for,
at løsningerne vender
den tunge ende,
røven,
nedad.

Det er det, der sker,
når dem med de brede skuldre
ikke vil bære de tungeste læs.

Når grådigheden griber om sig.

Og lige nu så er der altså nogen
som tjener fedt på alle de her kriser.

Selv hvis du lige har investeret i en varmepumpe
eller du har fået det nyeste og det mest effektive gasfyr derhjemme,
så er energipriserne enorme.

Ikke kun fordi der er mindre gas på markedet,
men også fordi der er nogen,
som skummer fløden.

Vi lever i en tid,
hvor vi har et klart valg
mellem mere uretfærdighed
eller mere fællesskab.

Så lad det være krystalklart fra den her kongres:
Vi.. vælger.. fællesskabet.

...

Og som jeg sagde til Lizette
tidligere på dagen,
her har vi også brug det større fællesskab.
Det stærke fællesskab,
der er i FH.

Og vi skal hele tiden få kollegerne til at vælge fællesskabet.

Det er vigtigere nu end nogensinde.
Lizette talte i formiddags om organiseringen,
og udfordringerne i den forbindelse.

Hun fortalte om,
at vi nu er oppe på 1 million lønmodtagere,
der nyder godt af overenskomsterne,
fællesskabets resultater,
men uden at være en del af fællesskabet.

Som om,
at det går nok alt sammen.

Da det er min sidste beretning fra denne talerstol,
så vil jeg tillade mig at citere
den gamle LO-formand Thomas Nielsen

Da han stoppede i 1982 , så sagde han,
og det husker I nok:

Vi har sejret ad helvede til – godt.

Ja, han holdt en pause,
og sagde
"godt".

Men vi er ikke i mål -
der har været mange sejre at nå
siden han sagde det
for 40 år siden.
Og der er endnu flere sejre at nå.

Men jeg vil godt at advare imod at tænke,
at når Tomas sagde,
vi har sejret a' h' til,
så er der måske ikke brug for en stærk fagbevægelse mere.

JO - det er der.

Mere end nogensinde.

Der er fortsat meget at kæmpe for.

Og lad mig derfor bruge et andet citat,
som Thomas Nielsen,
efter sigende,
også brugte.

Han sagde:
Når man først står med ryggen mod muren
så er det for sent at se skriften på væggen.

Så kære venner,
vi skal anerkende de udfordringer,
vi står overfor.

Hvis man først giver op som lønmodtager.

Hvis vi stopper vores fællesskab.
Så taber vi guld på gaden.

I helt bogstavelig betydning.

Uden et stærkt fællesskab,
så vil der ikke gå længe,
førend vi risikerer,
at min efterfølger
en dag
må stå her og sige:
Vi troede vi sejrede,
men så tabte vi – af helvede til.
Skidt

Det må ikke ske.
Vi skal holde fast.

Se bare på hvad der er sket i Tyskland.
En gang et arbejdsmarked
vi så op til på mange måder.

Det var en stærk fagbevægelse.
Men den blev alvorligt svækket.

Og nu er Tyskland et land
med millioner af lønmodtagere,
der må arbejde for en løn,
de ikke kan leve af.

Et land hvor der en gang
var stærke overenskomster,
men hvor fagbevægelsen nu er nødt til at bruge en statslig mindsteløn
som løftestang.

Dér skal vi ikke hen.

Og vi er enige i FH om at vi heller ikke skal have en EU mindsteløn – derfor kræver vi et an-
nullations søgsmål – nu – mens tid er.

Men det kræver organisering, organisering og organisering.

Og dét kræver fællesskab, fællesskab og ... fællesskab.

Og det er dér,
vi vil hen.

Og når fællesskabet skal leve videre,
så er vores ungdomsarbejde selve kernen.
I år er det 100 året
for vores lærlingearbejde.

Fagligt lærlinge arbejde siden 1922

Det udvikler sig hele tiden.

Vores unge tager på rundt på erhvervsskolerne,
og gør et enormt godt arbejde med
at få lærlingene til at gå ind i vores fællesskab.

Jeg ved ikke, om Mathias og de andre unge kan tåle at høre det,
men nu siger jeg det alligevel:

Vi har et ungdomsarbejde - i verdensklasse.

Tak skal i ha'

Men men:
der er også brug for det.

Sammen med TEKNIQ lavede vi for kort tid siden
en analyse,
der viser,
at der er brug for markante investeringer i skolerne
og i erhvervsskolernes udstyr.

Og som altid så kommer en løsning jo ikke af sig selv.
Den kommer kun,
hvis vi presser på i fællesskabet,

også derfor er lærlingeoprøret så vigtigt.

Ja, det er et af de bedste eksempler på,
hvad fællesskabet kan.
Og jeg er stolt over,
at vores unge medlemmer er med.

Det er nemlig på tide
med dét oprør,
som jo også er et opgør
med uddannelsessnobberiet.

Det er på tide,
at de faglærte unge bliver værdsat.
De er stolte af deres fag

Ikke et ondt ord om akademikere.
Dem har vi også brug for.

Men det er på tide vi får slået fast,
at det at være faglært,
det er altså ikke bare noget man leger.
Det er alvor.
Det er selve fundamentet i vores samfund.

Og derfor er det hamrende vigtigt,
det, at lærlingeoprøret er sat i gang.

Dét har I gjort godt.

Lige nu i aften er det absolut
sidste dead-line
for at støtte med lærlingene med en underskrift.
Så i næste pause,
når jeg færdig,
så skriv under.

Husk det: skriv under. Jeg er sikker på at vores lærlinge gerne hjælper jer..

Retfærdigt og godt lærlingeoprør
Men vi kan jo alligevel godt
tillade os
at bryste os af elektrikeruddannelsen.

Vi har som sagt
fået fordoblet antallet af lærlinge.
I løbet af de sidste 10 år.

Og vi har stort set fået antallet af lærepladser til at følge med.

Men der skal naturligvis mere til.
Bedre udstyr.
Bedre skoler.
Og vi ønsker flere kvinder i faget.
Vi er kommet fra 2% til 3% kvinder.

Det er langt fra nok,
og der er lang vej endnu.

Men én ting er jo at få unge ind i faget.
Noget andet er at få de unge ind i fagforeningen.

Og det er en særlig udfordring
at fastholde dem i fællesskabet.

Vi mister alt for mange medlemmer
i de første år efter de er udlært.

Stort set alle lærlinge er organiseret,
når de bliver svende.

Det er sgu flot.

Men cirka 8 år efter,
så er det mindre end halvdelen,
der fortsat er medlemmer.

Det skal vi gøre noget ved.

Det er vigtigst.

Men det er også vigtigt,
meget vigtigt,
at vi generelt får flere svende med.

Og at vi generelt får flere kolleger til at blive i fagforeningen.

Så der er ingen vej udenom.

Der skal organiseres.
Organiseres.
Og organiseres.

Jo, jo,
jeg ved godt,
det er svært.

Det er jo mennesker, vi skal overbevise.
Det er mennesker,
vi skal tale med om fagforeningen
og om fællesskabet.
Kollegerne.
Vennerne.

Men der er ingen vej udenom.

Fællesskabet lever kun,
hvis vi taler om det,
og hvis vi får folk med.

Siden Septemberforliget fra 1899, hvor man
lage grundlaget for den danske model
så er det er den model,
der giver resultater til os
lønmødtogere.

Den gang anerkendte vi hinanden,
arbejdsgiverne og fagforeningerne.
Den gang fik vi vores konfliktløsningssystem.
Det har bragt rigtigt meget velstand til Danmark.
Til almindelige lønmødtogere.
Og retfærdighed.

Og det må vi ikke kaste over bord.

Men en model fra 1899
kan jo ikke være argumentet i sig selv.
Verden forandrer sig hele tiden,

og fagbevægelsen skal forandre sig med tiden.

Ellers er vi ikke relevante.

Vi er hele tiden nødt til at gøre det klart,
at der er ikke nogen mellemvej.

Det er nemlig hele tiden et valg:
Vil man stå alene,
eller vil man stå sammen med andre.

Fællesskab,
det handler om at organisere,
samle op,
være relevant,
hele tiden bevise
at vi arbejder med udfordringerne.

Vi må hele tiden se på fagforeningen med medlemmernes øjne,
og mulige medlemmers øjne.

Vi skal ikke lukke os inde i vores egen lille boble.

Ja, vi har godt fat med de unge,
Men vi skal hele tiden se på:
hvem er de?

Vi skal se på de unges frafald.
Hvad er fællesskabet for dem,
mens de er under uddannelse?
Når de går fra at være lærlinge til at blive svend.
Når de flytter hjemmefra.
Når de flytter sammen med kæresten.
Når der kommer børn til,
Ja, hvad betyder så det faglige fællesskab.

Når der sker så mange andre ting i livet.

Det er jo i de situationer,
at de skal vælge os til,
i stedet for at vælge fællesskabet fra.

Og på samme måde må vi se ærligt på det,
når svendene mere generelt forlader os,
eller bare vælger os fra.

Vi kommer kun videre ved at blive bedre til at lytte.

Jeg har i mange år haft den ære,
at møde vores nye tillidsvalgte på grundkurserne.

Nu er det jo blevet til modulkurserne,
så har vi fundet en form,
hvor jeg altid får nogle gode spørgsmål og debatter
med de nye tillidsvalgte.

Og de er sgu ærlige i deres kritik af forbundet
og afdelingerne.

Vi får altid en konstruktiv debat,
der understreger,
at vi er et fællesskab,
at vi er sammen om at skabe løsningerne.

Sidste år fik vi resultatet af en stor medlemsundersøgelse.

Resultatet var klart:
Jo mere kontakt der er til det enkelte medlem,
og den enkelte arbejdsplads,
jo mere loyale er de overfor fællesskabet.

Så bliver de glade for os, for fagforeningen.

Det er vi simpelthen nødt til at blive bedre til.

Jeg ved,
I gør en kæmpeindsats,
jer der er tillidsvalgte,
jer der er i afdelingerne.

Men tallene taler jo for sig selv.
Vi holder måske skindet på næsen – men vi skal have fremgang

Vi er nødt til at blive endnu bedre.

Vi lever i en tid,
hvor tingene forandrer sig hele tiden.

Der sker altid noget uventet. Det går stærkt

Og lad mig bare være ærlig:
her kan en demokratiske organisation
have svært ved at følge med.

Forandringer tager tid,
når de skal diskuteres igennem.
Og det tager tid at føre dem ud i livet,
i fællesskab.

Men der er ingen vej udenom,
vi skal blive bedre til det.

Jeg er overbevist om,

at vi har en helt central styrke
både ved at være fagforening og fagets forening.
Og vi har den rigtige ambition,
når vi siger:
vi samler alle på det el-tekniske område.

Men netop derfor må vi også se på,
hvad der sker af nye ting.

Vi skal være parate til,
at der kommer kolleger til fra nye områder.

Det er jo sket,
ganske godt,
på fiberområdet.

Og når det gælder elektrikere,
der får en videre uddannelse,
ja, så skal vi også holde fast.

Når jeg har været rundt på erhvervsakademierne
uddelt diplomer og priser,
ja, så kommer folk i deres elektriker-tøj.
De hører stadig til i Dansk El-Forbund,
også efter nogle år på et erhvervsakademi.

Ja, det er alt i alt en udvikling,
som stiller krav til faget,
men det er også en udvikling,
som stiller krav til os som fagforening.

Og så er det,
vi skal fortælle,
vi kan og vil i fællesskabet

Men vi kan ikke hvile på fortidens sejrer

vi skal tale om det, vi vil i fremtiden
hvor vi er langt fra at være i mål.

Vi har forsat meget at kæmpe for – meget der påvirker vores hverdag som elektrikere.

- Følgerne efter el-ulykker
- Den grønne omstilling
- Den teknologiske udvikling
- Uddannelse
- Arbejds miljø
- Social dumping
- Lønnen

vi skal hele tiden skal blive skarpere.

vi er langt fra at være i mål.

Det handler om det,
der rør sig,
ude på hver enkelt arbejdsplads.

Det er dér,
det relevante fællesskab starter.

Ja, lad mig sige det lige ud:
Det store fællesskab,
forbundet og afdelingerne,
vi skal blive meget bedre til at støtte fællesskabet
ude på arbejdspladserne.

Det er dét,
der er vejen frem.

Og dén indsats,
skal vi blive meget bedre til.

Del 4: Den grønne omstilling

Den grønne omstilling kommer især
til at præge vores udvikling
faget og brancherne,
i de kommende år.

10.000 flere elektrikere.
er det,
der bliver brug for,
til den grønne omstilling,
frem mod 2030.

Og bare lige for at slå par centrale ting fast.

For det første.
10.000.
Det er ikke bare et tal,
som vi slynger ud.

Tallet kommer fra økonomerne
i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.
Og fra den grønne tænketank Concito.

Er det så lige præcis 10.000 elektrikere?

Tjah, ingen ved jo,
hvordan økonomien går de næste syv – otte år.

Men der bliver i hvert fald brug for rigtig rigtig mange.

Er det så kun folk med elektrikeruddannelsen,
der bliver brug for?

Nej, der bliver også brug for
metalarbejdere,
andre teknikere,
administrationsfolk,
og masser af ufaglærte.

Men det ændrer altså ikke ved,
at der bliver brug for mange flere
med en elektrikeruddannelse, og el-tekniske uddannelser
og dét vi kan.

Kan vi så klare det alene med dansk arbejdskraft?

Nej, det tror jeg ikke.

Så skal det da gå helt galt med beskæftigelsen de kommende år.

Så der kommer uden tvivl flere udenlandske kolleger til.

Og der står vi lige nu med den grønne omstilling.

Der er både plusser og minusser.

Masser af plusser
med flere kolleger,
nye spændende opgaver,
der gør en forskel for klodens fremtid.

Men lad mig også nævne mulige minusser.

For det første.
Hvis virksomhederne ikke følger med i den grønne omstilling,
så dør de.

Og om ikke særlig længe,
kommer der EU-krav til,
at virksomheder og entreprenører
skal bevise deres bæredygtighed.

Deres evne til at være klimavenlige,
helt konkret.

De store skal nok klare det,
men som underleverandør,
og som mindre virksomhed
ja, så bliver man nødt til at følge med.

Hvis man fortsat vil være på markedet.

For det andet.

Hvis virksomhederne skal klare den grønne omstilling,
jo, så kræver grønne kompetencer blandt medarbejderne.

Blandt os.

Det er altså nu,
vi skal sikre os de nye kompetencer,
der bliver efterspurgt lige om lidt.

Og for det tredje.

Når der kommer flere nye udenlandske kolleger,
og flere nye udenlandske virksomheder,
ja, det kan gå to veje.

Enten kommer vi til at opleve
meget mere social dumping,
lønsnyd,
og et elendigt udansk arbejdsmiljø.

Ja, ulovligheder.

Eller også får vi organiseret de udenlandske kolleger.
Samtidig med arbejdsgiverne får organiseret de udenlandske virksomheder.

Men det kræver altså,
at både vi,
og særligt arbejdsgiverne,
kommer ind i kampen.

Og, ja, så er der måske lige en sidste ting,
som også bør nævnes her.
Energieffektivisering
og den teknologiske udvikling.

I årevis har vi,
sammen med andre,
råbt op om de store
og hurtige gevinster,
samfundet kan vinde
med mere energirigtige løsninger.

Som vi har sagt:
Den grønneste energi er
nu en gang den,
vi ikke bruger.

Og nu,
med krigen i Ukraine
og med energikrisen, så er energipolitik også sikkerhedspolitik

Kravet om den grønne omstilling tror jeg også kan blive en drivkraft for den teknologiske udvikling.

Og vi er kun lige ved den spæde start.

Det el-tekniske område bliver et omdrejningspunkt for det næste skridt af samfundets udvikling. Elektrificeringen. Intet mindre.

Alt det gør, at den grønne omstilling helt central for medlemmerne i Dansk El-Forbund, i de kommende år.

Men selv om nogle fremstiller klimakampen som noget, der kun optager folk i Danmarks allerstørste byer, så giver omstillingen nye jobs over hele landet inden for den el-tekniske branche. I energiproduktionen. I forsyningen. I industrien. Og i installationsbranchen.

Sammen med TEKNIQ Arbejdsgiverne har vi lavet rapporten "El-branchen i den grønne førertrøje".

Den viser, at el-branchen kan bidrage til at reducere 81% af den CO₂, Danmark skal spare inden 2030.

Som land kan vi simpelthen spare mere end 18 millioner ton CO₂ på de områder, hvor el-branchen byder ind med løsninger.

Det er overalt i samfundet. I industrien. Ved elektrificeringen af transporten.

Og især i bygninger, dér hvor energieffektive løsninger er nøglen, som vil nedbringe CO₂ i en sektor, der i dag står for 40%, 40%!, vores CO₂-udledning.

Det er store tal.

Men det er en indsats med stor betydning.

Så kan man jo spørge:
hvad stiller vi elektrikere
og teknikere
så op med alt det?

Jeg vil pege på fire initiativer.

Et:

Vi må bidrage til at virksomhederne omstiller sig.

Sammen med kollegerne må vi skubbe på,
at virksomhederne går i gang med omstillingen.

Vores viden og erfaringer på det el-tekniske område
er guld værd i virksomhedernes omstilling.

Det kan ske på mange måder.

Fagbevægelsens Hovedorganisation har haft gang i det,
man har kaldt Lønmodtagernes Klimapanel.

Vi har haft Morten Ahrent fra Københavnsafdelingen med
i klima panelet.

Også Torsten Smærup, tillidsmand i Bravida på Fyn.
Han er også en af dem,
der har spillet synspunkter og erfaringer ind.

Lønmodtagernes klimapanel er kommet med en række anbefalinger.

Det handler blandt andet om at prioritere grøn efteruddannelse,
At etablere grønne netværk på virksomheder,
og med folk fra andre virksomheder.

Morten, Torsten og de andre kolleger har gjort et godt arbejde
med anbefalingerne.

I skal have stort tak.

Og vi skal alle sammen bygge videre på jeres anbefalinger.

Og så - To:

Sammen med TEKNIQ Arbejdsgiverne skal vi omstille el-branchen.
Vi har sat et fælles mål om,
at branchen skal være CO2-neutral i 2040.

Altså 10 år før det officielle statslige mål for hele Danmark.

Og vi har
blandt andet
sat et fælles mål om,
at 80% procent af branchen

skal have et grønt regnskab
i 2024.
Om to år.

Det er ambitiøst,
men jeg tror på,
at sammen
kan vi kan nå det.

Og det kræver så det tredje:
nemlig grøn efteruddannelse.

Fra forbundets side har vi lavet den her folder:
Efter- og videreuddannelse til grøn omstilling. (Hold den op)

Den har overblikket over mulighederne for efteruddannelse i
Energioptimering af bygninger,
Energioptimering i industrien,
arbejdet med grøn energi, sol, vind og power-to-X,
og arbejdet med el-biler og lade standere.

Men et er overblikket over mulighederne.

Det skal jo også være attraktivt at komme afsted.

Det er blandt andet det,
som har været gennemgående på tema-møderne,
som afdelingerne har holdt om den grønne omstilling
her op til kongressen.

Så tillad mig at blive lidt uddannelsespolitisk her.
Skal den grønne omstilling lykkes,
så skal AMU-uddannelserne altså i op gear.

Kurserne skal være tilgængelige.
Gerne flere steder i landet.
Og kurserne,
de skal ikke aflyses,
nej, de skal afholdes.

Der er masser af gode leverandørkurser.
Nu skal AMU-systemet altså til at komme i sving.

Og det handler det første om,
at arbejdsgiverne giver os mulighederne for at komme afsted.

Det handler jo for fa'n om virksomhedernes overlevelse.

For det andet kræver det nogle bedre rammer for voksen- og
efteruddannelserne.

Vi står midt i vores generations allerstørste udfordring.

Der er brug for at den grønne efteruddannelse får en helt anden vægt.

Så nytter det jo ikke noget,
at vi for et par uger siden måtte opleve,
at for anden gang forlænger man den eksisterende tre-partsaftale om
voksen- og efteruddannelse.

Det er sgu fantasiløst.

Ja, det er uansvarligt,
at vi står med en rusten rammeaftale for uddannelserne,
når det, vi har brug for,
er friske,
fleksible
og grønne rammer
for voksen- og efteruddannelserne.

Vi er klar til at tage fat,
når en ny regering er klar til at tage fat.

Og så vil jeg sige til mine kolleger i fagbevægelsen:
Den her gang var vi ikke en del af fagbevægelsens delegation.
Det forventer vi klart at være næste gang.

Det er i den grad på det el-tekniske område,
at der er behov.
og jeg håber,
I har lyttet godt med i denne del af beretningen,
for så er der ingen tvivl:
vi har masser at byde ind med.

Vi har brug for fællesskabet,
men her kan vi også give til fællesskabet.
Og det ser vi frem til at gøre.

Og så nåede vi frem til mit fjerde punkt.

Vi får ikke en fair grøn omstilling,
hvis social dumping får lov til at brede sig.

Vi kan få en retfærdig grøn omstilling,
også med udenlandske kolleger,
hvis vi griber det rigtigt an.

Vi siger det kort og præcist.

Vi vil gerne den grønne omstilling – men vi vil aldrig acceptere social dumping.

Det vil vi kæmpe for – ja til grøn omstilling – nej til social dumping.

Det handler om at det offentlige stiller præcise krav
Til leverandørerne og underleverandørerne i den grønne omstilling:

Danmarks omstilling skal IKKE bygges
på overenskomstbrud,
og på lovbrud.

...

Omstillingen skal bygges på krav om ordnede forhold
med anerkendte danske overenskomster.

Punktum.

...

Jeg vil bare sige,
det giver ikke mening,
at lønmodtager skal snydes,
førend vi bliver grønne.

Grøn fremgang skal ikke bygges på nedgang i lønninger og arbejdsmiljø.

...

Det har det offentlige et ansvar for.
Og det har arbejdsgiverne et ansvar for.

Som kom nu i gang.
Tag nu ansvar!

Selv har vi valgt at gå ind i projektet Mentor To Impact.

Meget kort handler det om,
at når der skal hentes udenlandsk arbejdskraft til den grønne omstilling,
så skal det ske på ordnede vilkår sammen med os
og arbejdsgiverne.

Og der skal være element af uddannelse indbygget.

Så sikrer vi kvaliteten af arbejdet i Danmark,
og så kan vores udenlandske kolleger tage ny viden med hjem.

Vi vil vise, at det kan lade sig gøre at få en win-win,
når det nu er nødvendigt med mere udenlandsk arbejdskraft.

Tingene hænger sammen.
Organisering og grøn omstilling
er to sider af den samme mønt.

Det handler om Danmarks fremtid.

Det kræver et stærkt fagligt fælleskab.

Del 5: Det internationale

Som den sidste del af denne beretning vil jeg sige nogle få ord om det internationale.

På trods af krig i Europa.

Og problemer med verdenshandlen efter corona.

Så rækker vores elektrikerfællesskab fra arbejdspladserne og ud i verden.
Senere i dag vil vi give en støtte til vores kolleger i Ukraine.

Men vores internationale netværk handler om mere end det.

Vi har vores nordiske samarbejde.
Og vi har Global Power Trade Unions,
der samler de elektrikerforbund, der findes.

En del af dem er til stede her på kongressen som gæster.
Fra de nordiske lande.
Fra Jordan.
Fra Australien.
Fra Irland.
Og fra USA.

Det er godt at være sammen med jer.
Jeg er glad for, at I har fundet tid
til at komme her til Aarhus.

Den her del om det internationale skal ikke være lang.

Men jeg vil gerne slutte beretningen med to korte historier om,
hvorfor det internationale arbejde har stor værdi.

Social dumping kalder vi det,
når udenlandske kolleger kommer hertil
Danmark
og snydes af deres arbejdsgiver,
og ikke får ordnede danske vilkår.

Den samme risiko har danske kolleger jo,
når de rejser ud på job i verden.

Gennem årene har mange danskere elektrikere rejst ud,
ikke mindst til de andre nordiske lande,
og især til Norge.

Her sikrer vores fællesskab i Nordisk El-Føderation,
at de udrejsende danskere får ordnede vilkår,
der hvor de kommer hen.

Det er helt konkret solidaritet i hverdagen.

Et andet eksempel jeg vil give jer,
handler om vores samarbejde med de amerikanske elektrikere.

Hov, hvad var nu det?
Samarbejder vi med amerikanske elektrikere?
Giver det mening?
Ja, men det gør det.

Danmark er et land,
med virksomheder,
der investerer i grøn omstilling
overalt på kloden.

Også vindmølleindustrien
i USA.

Og en dag fik jeg en kontakt fra vores kolleger i USA.

I har danske firmaer,
der investerer i vindmølleparker herovre
på den anden side af Atlanten.

Men der er ikke kommet overenskomster på de projekter.

Og arbejdsgiverne er lidt træge.

Så jeg tog fat på de pågældende virksomheder,
som vi har et godt samarbejde med, her i Danmark.

Via god dialog forstod virksomhederne,
at naturligvis
skal der også være overenskomster på
vindmølleprojekterne i USA.

Og derefter fik vores amerikanske venner,
overenskomsterne på plads.

Den grønne omstilling
den skal bygges på retfærdighed.
Og en dag er et måske os,
der har brug for solidariteten.

Så kære udenlandske kolleger,
som nu er med til kongressen,
endnu en gang:
Tak for samarbejdet.

Det går jo begge veje.

Der er brug for det.
Og det nytter.

Vi vil aldrig lade grænser og kulturer
stå i vejen
for vores stærke solidaritet.
Aldrig!

Del 6: Afslutning

Det her,
det er min sidste beretning.

Jeg har været faglig aktiv siden 1974,
Næsten 30 år i forbundet.
16 år som forbundsformand.

Men jeg har aldrig været alene.

Jeg har været en del af et fællesskab.

Så tak til jer alle sammen.

Tak

Som I måske har hørt,
så kom jeg i lære på B & W.

I har måske også hørt om Berlingske.

Og faktisk har jeg også været i Kemp og Lauritzen.

Jeg har haft en god tid som elektriker.

Og jeg blev fagligt aktiv fra dag 1. fordi andre lærlinge inviterede mig ind i fællesskabet

Det har også været en god tid.

Så derfor vil jeg gerne sige til jer:

På fredag stopper jeg,
og så vi vælger ny formand.

Så er det slut
med at være forbundsformand.

Men jeg vil altid være en del af det faglige fællesskab.

Jeg mener stadig,
at der er mange ting,

som kan blive meget bedre
i verden
og i Danmark.

Retfærdighed kommer ikke af sig selv.

Der er stadig masser at slås for.

I fællesskab.

KAMPEN FOR RETFÆRDIGHED SLUTTER ALDRIG!

